

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516219877
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7516219877.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Vancu a členov senátu JUDr. Drahomíry Brixiovej a JUDr. Františka Čisovského v spore žalobcu: AGRO Komárovce s.r.o., Komárovce 66, IČO: 36 206 971, zast. JUDr. Juraj Lukáč, advokát, Námestie sv. Egídia 11/6, Poprad, IČO: 42 421 152, proti žalovanému: BOCÁNY, pozem. spol. Komárovce, Komárovce 106, zast. GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., Kováčska 53, Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 730 564, o zaplatenie 22.261,10 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 8Cb/159/2016-88 zo 4.3.2019 takto

rozhodol:

- I. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamieťa.
- II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 22.261,10 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.) vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu 100% trov konania proti žalovanému v konaní pred súdom prvej inštancie s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie (výrok II.) a že žalobca má nárok na náhradu 100% trov konania proti žalovanému v konaní pred odvolacím súdom s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 22.261,10 eur a náhrady trov konania. Uviedol, že na základe nájomnej zmluvy uzavretej 1.4.2008 mu žalovaný (vtedy ešte majúci názov Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) prenechal do užívania poľnohospodársku pôdu na účely poľnohospodárskej výroby na dobu určitú - 12 rokov, t.j. od roku 2008 do roku 2020. Predmetom zmluvy bol nájom poľnohospodárskej pôdy o výmere 109.5943 ha zapísanej na LV č. XXX a LV č. XXX ako trvalé trávnaté porasty, nachádzajúcej sa v katastrálnom území A. Žalobca tieto nehnuteľnosti riadne obhospodaruje a v roku 2014 na nich zasial a uskutočnil zber poľnohospodárskych plodín (kapusta repková, pšenica ozimná, kukurica). V roku 2015 sa žalobca dozvedel, že žalovaný podal na Pôdohospodársku platobnú agentúru jednotnú žiadosť na rok 2014, ktorou žiadal dotáciu - jednotnú platbu na plochu o výmere 109,59 ha, (t.j. za rovnakú plochu, akú prenechal žalobcovi v zmysle vyššie uzavretej zmluvy medzi stranami do nájmu). Podľa žalobcu žalovaný obdržal od Pôdohospodárskej platobnej agentúry za predmetnú pôdu, jednotnú platbu na plochu za rok 2014 v sume 22.261,10 eur, pričom ju sám neobhospodaruje. S poukazom na ust. § 1 ods. 2 a § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb žalobcu poukázal na skutočnosť, že žalovaný nehnuteľnosti, ktoré prenajal žalobcovi nikdy reálne neobhospodaroval, tieto obhospodaroval vždy žalobca, čím si v plnej miere splnil požiadavky na poskytnutie podpory v poľnohospodárstve formou

priamych platieb na základe žiadosti, avšak tieto boli poskytnuté bez právneho dôvodu žalovanému. Preto dotáciu vo výške 22.261,10 eur poskytnutú žalovanému právne kvalifikoval v súlade s ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako plnenie bez právneho dôvodu a žiadal, aby súd žalovaného zaviazal vydať mu toto bezdôvodné obohatenie.

3. Žalovaný uviedol, že žalobca si uplatnil dotáciu za rok 2014 na plochu 109.5943 ha, ale keď zistil, že si dotáciu uplatnil aj žalovaný, svoju žiadosť vzal späť a tým spôsobil, že Pôdohospodárska platobná agentúra nemohla krížovo skontrolovať, či žalobcovi dotácia patrí. Podľa žalovaného žalobca nevyužil všetky právne možnosti spočívajúce najmä v uplatnení si nároku na dotáciu a následnom späťvzati žiadosti. Zdôraznil, že rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry nie je preskúmateľné súdom a nie je proti nemu prípustný ani opravný prostriedok. Ak by súd žalobe vyhovel obchádzal by tým zákon. Takýto postup by umožnil, že by sa mohli uplatňovať nároky na dotácie prostredníctvom vydania bezdôvodného obohatenia bez uplatnenia nároku na Pôdohospodárskej platobnej agentúre a zistenia, kto spĺňa podmienky nároku na dotáciu. Navyše má za to, že žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia až podaním žaloby dňa 13.12.2016, pričom žalovanému bol priznaný nárok na dotáciu rozhodnutím z 23.11.2014, z ktorého dôvodu vzniesol námietku premlčania. Vzhľadom na vyššie uvedené mal za to, že žalobe nie je dôvodné vyhovieť.

4. Dňa 12.10.2017 súd prvej inštancie rozsudkom (č.k. 8Cb/159/2016-40) žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu 100% trov konania proti žalobcovi.

5. Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 3Cob/20/2018 z 29.6.2018 odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Okrem iného upriamil pozornosť súdu prvej inštancie na konanie vedené na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 7C/133/2014 o neplatnosti výpovede „o nájme poľnohospodárskej pôdy“ z 1.4.2008.

6. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 391 ods. 2 CSP vykonal dokazovanie (potvrdením Okresného úradu Košice - okolie, pozemkového a lesného odboru z 10.3.2014; Zmluvou o nájme poľnohospodárskej pôdy z 1.4.2018 uzavretou medzi žalobcom ako nájomcom a žalovaným (predtým pod názvom Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) ako prenajímateľom; listom z 29.9.2012, ktorým žalovaný vypovedal Zmluvu o nájme k 1.10.2012, pričom žalobca neplatnosť výpovede napadol žalobou (konanie vedené na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 7C/133/2014), o ktorej nebolo doposiaľ právoplatne skončené; rozhodnutím Pôdohospodárskej platobnej agentúry č. 500/1056/7664/2014 z 29.11.2014 a obsahom spisu vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 7C/133/2014) a citujúc ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 391 a § 397 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 a § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 488/2010 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb mal za preukázané, že žalovaný je zapísaný do registra pozemkových spoločenstiev s právnou subjektivitou. Ďalej zdôraznil, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca ako nájomca uzavrel dňa 1.4.2008 s prenajímateľom (Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Komárovce) Zmluvu o nájme, na základe ktorej boli žalobcovi prenajaté nehnuteľnosti registrované Správou katastra Košice - okolie na LV č. XXX a LV č. XXX ako trvalé trávnaté porasty v katastrálnom území A. o celkovej výmere 109.5943 ha na dobu 12 rokov; že listom zo dňa 29.9.2012 prenajímateľ vypovedal Zmluvu o nájme ku dňu 1.10.2012; že žalobca neplatnosť výpovede napadol žalobou vedenou na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 7C/133/2014 (doteraz nebolo právoplatne rozhodnuté); že rozhodnutím č. XXX/XXXX/XXXX/XXXX zo dňa 29.11.2014 PPA schválila žiadateľovi (t.j. žalovanému) poskytnutie podpory formou jednorazovej platby v sume 22.261,10 eur, čo žalobca považuje za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, keďže pozemky, na ktoré bola podpora viazaná, reálne obhospodaruje žalobca. Podľa žalovaného však podpora formou jednotnej platby mu bola poskytnutá na základe rozhodnutia PPA, ktorá pri rozhodovaní posudzovala, či sú splnené podmienky pre schválenie tejto podpory a postupovala podľa procesu v zmysle príslušných zákonných ustanovení.

7. V súvislosti s konaním vedeným Okresným súdom Košice-okolie pod sp.zn. 7C/133/2014 súd prvej inštancie uviedol, že samotná platnosť nájmovej zmluvy resp. tvrdená neplatnosť výpovede z nej (ktoré sú predmetom uvedeného konania) nemajú priamy vplyv na to, kto obhospodaroval predmetnú pôdu v roku 2014 a teda komu vznikol podľa vtedy platných noriem nárok na platbu od PPA na túto plochu. Totiž žalovaný relevantne nerozporoval žalobcom tvrdenu skutočnosť, že v roku 2014 predmetnú pôdu obhospodaroval práve žalobca, keď na nej zasial a uskutočnil zber poľnohospodárskych plodín

(kapusta repková, pšenica ozimná, kukurica). Z obsahu spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 7C/133/2014 okrem iného vyplýva, že žalobca kvalifikovane rozporoval výpoveď z nájomnej zmluvy listom z 15.10.2012 (teda bezprostredne po doručení výpovede z 29.9.2012) a uviedol, že dohodnutá doba nájmu neuplynula a nedošlo ani k porušeniu povinností na strane nájomcu, ktoré by zakladalo dôvod na výpoveď. Od tohto momentu až do marca 2014 nebol žalobca zjavne rušený v užívaní predmetu nájmu. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný bol do registra pozemkových spoločenskí zapísaný 10.3.2014. Listom z 31.3.2014 žalobcovi oznámil, že predmetný pozemok s výmerou 1 095 043 m² je nútený na PPA zablokovat' a následne dňa 14.5.2014 požiadal PPA o poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu. Z listu žalovaného zo dňa 31.3.2014 (čl. 44 spisu - sp. zn. 7C/133/2014) súd zistil, že v tom čase predmetnú pôdu užíval žalobca, ktorý teda mal byť príjemcom jednotnej platby na plochu od PPA, ktorú v skutočnosti obdržal žalovaný. Teda žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil prijatím plnenia od PPA, na ktoré nemal právny nárok, keďže predmetnú pôdu v rozhodnom čase neobhospodaroval, naopak túto pôdu obhospodaroval žalobca, ktorý mal byť príjemcom prostriedkov od PPA.

8. Súd prvej inštancie prihliadajúc na skutočnosť, že rozhodnutie PPA je konečné a nepreskúmateľné, mal za to, že je potrebné spor rozhodnúť spravodlivo, kde formálna stránka veci (rozhodnutie PPA) nemôže mať prednosť pred materiálnou stránkou. Preto nie je sporné, že pôdu v rozhodnom čase užíval a obhospodaroval žalobca a naopak žalovaný účelovo riešil sporné nájmné vzťahy tým, že najskôr listom z 31.3.2014 (čl. 44 spisu Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 7C/133/2014) oznámil žalobcovi úmysel blokovat' na PPA predmetné pozemky a následne v máji 2014 požiadal o jednotnú platbu napriek tomu, že pozemky neužíval a neobhospodaroval.

9. Čo sa týka námietky premlčania, súd prvej inštancie poukázal na to, že pokiaľ je vzťah z bezdôvodného obohatenia obchodným záväzkovým vzťahom, začína plynúť premlčacia doba vo vzťahu k takémuto plneniu podľa ust. § 391 Obchodného zákonníka a jej dĺžka je vymedzená v ust. § 397 Obchodného zákonníka. Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodnutím č. XXX/XXXX/XXXX/XXXX zo dňa 29.11.2014 schválila žiadateľovi BOCÁNY, pozem. spol. Komárovce na základe jeho žiadosti podanej dňa 14.5.2014 poskytnutie podpory formou jednorazovej platby na plochu v sume 22.261,10 eur podľa § 2 nariadenia č. 488/2010 Z.z. a žalobca podal žalobu dňa 12.12.2016. Z uvedeného teda vyplýva, že nakoľko podpora vo výške 22.261,10 eur nemohla byť žalovanému vyplatená skôr, než o nej bolo rozhodnuté (dňa 29.11.2014) a žalobca žalobu podal dňa 12.12.2016, je nepochybné, že tak spravil v lehote podľa § 397 Obchodného zákonníka. Preto považoval súd za nadbytočné vykonávať dokazovanie výsluchom žalobcu k otázke, kedy sa dozvedel, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, nakoľko žaloba bola nepochybné podaná v 4 ročnej premlčacej dobe.

10. K námietke žalovaného ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd uviedol, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil prijatím plnenia, na ktoré nemal právny nárok, keďže predmetnú pôdu v rozhodnom čase neobhospodaroval, naopak túto pôdu obhospodaroval práve žalobca, ktorý mal byť príjemcom podpory vo výške 22.261,10 eur, súd žalobcu vyhodnotil ako aktívne vecne legitímovaného.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol súd prvej inštancie tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

12. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu 100% trov konania pred súdom prvej inštancie a aj pred odvolacím súdom proti žalovanému.

13. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov konania v prvej inštancii a v odvolacom konaní voči žalobcovi v plnom rozsahu. Odvolací dôvod založil na ust. § 365 ods. 1 písm.a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Uviedol, že odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení z 29.6.2018 jasne formuloval svoj právny názor a v súlade s ním aj uložil povinnosti súdu prvej inštancie ohľadne toho, ako má vo veci ďalej postupovať (bod 22., 23. a 24. uznesenia odvolacieho súdu sp.zn. 3Cob/20/2018). Súd prvej inštancie si bol tejto skutočnosti vedomý, keď uviedol, že „V zmysle záverov zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, ktorými je súd prvej inštancie viazaný, bolo potrebné skúmať, či platby získané žalovaným od PPA nemajú charakter úžitkov, na ktoré má nárok

žalobca ako nájomca...“. Napriek tomu však nevzal do úvahy názor odvolacieho súdu a ním uloženú povinnosť a otázku charakteru dotácií od PPA, teda či predstavujú úžitok veci alebo nie, sa vôbec nevenoval. Taktiež nevysvetlil zásadný odklon od svojho prvého rozhodnutia, ktorým žalobu zamietol. Keďže súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevenoval charakteru tzv. agrodotácií od PPA ako úžitkov, nevysporiadal sa ani s argumentáciou žalovaného o tom, že tzv. agrodotácie od PPA predstavujú istú formu štátnej pomoci, ktorá tým, že sa poskytujú z verejných fondov Európskej únie, nič nestráca na svojom verejnoprávnom charaktere. Podľa žalovaného sú dotácie od PPA realizáciou politického zámeru; prostredníctvom konštitutívneho rozhodnutia štátneho orgánu s na to udelenou právomocou (PPA); uplatňované osobitným procesným postupom na základe podanej žiadosti; pričom žiadosti o tzv. agrodotácie od PPA sú prejednávané na základe procesných predpisov správneho práva a priznávané na základe všeobecne záväzných právnych predpisov správneho práva. Úžitky v zmysle občianskeho práva predstavujú priame alebo nepriame majetkové výhody spojené s vlastníctvom veci:

- nezávislé na akýchkoľvek politických zámeroch,
- o ich priznanie nie je potrebné žiadať orgán verejnej moci,
- na ich vznik nie je potrebné žiadne rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci,
- a teda ipso facto vznikajú tomu, kto má právo vec užívať a požívať bez potreby akéhokoľvek ich
- ad absurdum prejednávania a ad absurdum priznávania, keďže pramenia z hmotnoprávnych ustanovení súkromného práva (ustanovenie § 123 OZ).

14. Je zjavné, že tzv. agrodotácia sa svojou právnou povahou, vznikom a prameňom práva, ktoré ju ustanovuje (správne právo versus občianske právo) diametrálne odlišuje od úžitkov, a preto dotácia nie je úžitkom veci. Podľa názoru žalovaného je argumentácia žalobcu o prenechaní užívacích práv skrz nájomnej zmluvy právne irelevantná. Totiž žalobcovi nikdy nevznikol nárok na peňažné plnenie vo výške 22.261,10 eur titulom tzv. dotácií ani titulom úžitkov poľnohospodárskej pôdy. Z uvedeného dôvodu sa žalovaný nikdy nemohol bezdôvodne obohatiť na žalobcov úkor.

15. Ďalej žalovaný poukázal na to, že súd prvej inštancie porušil ust. § 391 ods. 2 CSP, keď tvrdil, že „V tejto súvislosti súd uvádza, že samotná platnosť nájomnej zmluvy resp. tvrdená neplatnosť výpovede z nej, ktoré sú predmetom konania vedenom pred Okresným súdom Košice - okolie pod sp.zn. 7C/133/2014 nemajú priamy vplyv na otázku, kto obhospodaroval predmetnú pôdu v roku 2014 a teda komu vznikol podľa vtedy platných noriem nárok na platbu od PPA na túto plochu“, a teda zaujal iný právny názor ako odvolací súd. Z uvedeného je zjavné, že právne názory odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie sú si navzájom protichodné.

16. Navyše podľa žalovaného súd prvej inštancie nemal právomoc posudzovať spor, ktorý vznikol medzi stranami sporu ohľadne nárokov na tzv. agrodotácie. Ak vznikne spor medzi dvoma subjektmi o tom, že komu má svedčiť právo na tzv. agrodotácie, tak je nutné aplikovať ustanovenie § 16b zák.č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka (platný a účinný v čase priznania nároku na dotácie od PPA). Keďže žiadosť o poskytnutie podpory k tej istej poľnohospodárskej pôde podali žalobca aj žalovaný, PPA ich vyzvala na preukázanie splnenia podmienok a práva na užívanie k pôde. Žalobca po prevzatí výzvy od PPA vzal svoju žiadosť o poskytnutie podpory späť, čo potvrdil aj na pojednávaní 4.3.2019 a podľa názoru žalovaného sa účelovo chcel vyhnúť kontrolnému mechanizmu, ktorý predpokladá zákon. Podaním žaloby, tento zákon zároveň aj nezákonne obchádza a zneužíva. Takéto konanie, podľa názoru odvolateľa nemôže v zmysle ustanovenia čl. 5 CSP požívať právnu ochranu. Keďže žalobca vzal späť žiadosť o poskytnutie podpory pre tzv. agrodotácie, čím uznal, že nespĺňa podmienky pre poskytnutie tzv. agrodotácie, PPA správne aplikovala ustanovenie § 16a zák.č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka. Z uvedeného je zjavné, že jediným orgánom, ktorý má podľa všeobecne záväzných právnych predpisov SR právomoc posudzovať splnenie podmienok a rozhodnúť o poskytnutí podpory (tzv. agrodotácií), je Pôdohospodárska platobná agentúra v postavení správneho orgánu. Civilnému súdu nesvedčí právomoc posudzovať splnenie podmienok na poskytnutie podpory skrz inštitútu bezdôvodného obohatenia, a tak rozhodnutím o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie de facto rozhodovať o poskytnutí podpory. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že „Žalovaný sa teda na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil prijatím plnenia od PPA, na ktoré nemal právny nárok, keďže predmetnú pôdu v rozhodnom čase neobhospodaroval, naopak túto pôdu obhospodaroval žalobca, ktorý mal byť príjemcom prostriedkov od PPA“, je zjavné, že ako civilný súd de facto preskúmal rozhodnutie správneho orgánu v rámci civilného sporového konania a zmenil ho, čo je absolútne nezákonné a neprípustné pre absenciu právomoci na strane súdu prvej inštancie.

17. Žalovaný nadväzujúc na ust. § 16a zák.č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka, ktorý v poslednej vete ustanovuje: „Proti rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, ani nie je preskúmateľné súdom.“ má za to, že rozhodnutie PPA o poskytnutí tzv. agrodotácií je právoplatné a vykonateľné doručením rozhodnutia PPA úspešnému žiadateľovi o poskytnutie tzv. agrodotácií. Táto skutočnosť predstavuje prekážku veci rozhodnutej, teda res iudicata. Uvedené platí o to viac, že rozhodnutie PPA nie je preskúmateľné súdom. Zároveň tu platí úzky vzťah medzi prekážkou res iudicata a zásadou ne bis in idem. Ak bola právna vec raz prejednaná a bolo o nej právoplatne rozhodnuté, nie je možné v danej veci konať a rozhodovať znova. Tieto právne inštitúty sledujú stabilitu v právnych vzťahoch a právnu istotu subjektov práva. Podľa žalovaného sa prekážka rozsúdenej veci posudzuje podľa totožnosti strán sporu, totožnosti nároku a totožnosti predmetu konania. Rozdielne je len právne posúdenie nároku (nárok na dotáciu versus nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia), čo je z hľadiska prekážky res iudicata právne irelevantné. Na podporu svojho tvrdenia žalovaný poukázal na Správny poriadok a rozsudok Vrchného súdu v Prahe (č.k. 6A 197/94-32 z 27.6.1995 a zdôraznil, že ako úspešný žiadateľ o poskytnutie tzv. agrodotácie nadobudol právoplatným a vykonateľným rozhodnutím PPA pocit právnej istoty. Súd prvej inštancie tento legálne a legitímne nadobudnutý stav právnej istoty nezákonne zrušil. Právna istota je definičným kritériom právneho štátu, ktorou SR bezpochyby je a nezákonný postup súdu prvej inštancie tak z pohľadu žalovaného nadobúda aj ústavnoprávny rozmer.

18. Poukazujúc na bod 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku žalovaný uviedol, že žalobca k svojmu tvrdeniu o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy jeho osobou nepripojil žiadny dôkaz a teda neunesol dôkazné bremeno k svojmu tvrdeniu, že predmetná poľnohospodárska pôda bola v roku 2014 práve ním obhospodarovaná. V procesnom stave, kedy žalobca len tvrdí, že obhospodaruje poľnohospodárske pozemky, ale k svojmu tvrdeniu nepripojí žiadny dôkaz, a súd prvej inštancie dáva na ťarchu žalovanému, že toto tvrdenie relevantne prerozporoval, dochádza k porušeniu zásady kontradiktórnosti a zásady rovnosti strán sporu. Ak by platila právna logika súdu prvej inštancie, ustanovenia čl. 8 a § 132 CSP by úplne stratili svoje opodstatnenie. Žalobca by k svojej žalobe nemusel pripájať žiadne dôkazy, dokonca by nemusel ani označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, stačilo by mu poukazovať na absenciu relevantného popretia jeho skutkových tvrdení zo strany žalovaného. Preto podľa odvolateľa žalobca neunesol dôkazné bremeno k svojmu tvrdeniu o tom, že obhospodaroval predmetné poľnohospodárske pozemky. Neunesenie dôkazného bremena žalobcu k svojim tvrdeniam nie je možné nahradiť poukazom na absenciu relevantného popretia skutkových tvrdení žalovaným. Nie je možné v zmysle zásady kontradiktórnosti od žalovaného očakávať relevantné popretie takých skutkových tvrdení žalobcu, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázal. Najprv predsa musí žalobca skutkové tvrdenia preukázať a až tak môže žalovaný tieto skutkové tvrdenia poprieť.

19. Žalovaný opätovne zdôraznil, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu a ak z vlastnej iniciatívy arbitrárne vybral niektoré listinné dôkazy zo spisu sp.zn. 7C/133/2014 vedenom na Okresnom súde Košice-okolie, porušil zásadu formálnej pravdy a zásadu kontradiktórnosti konania. Podľa žalovaného rozhodnutie odvolacieho súdu smerovalo k tomu, aby súd prvej inštancie prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 7C/133/2014 z dôvodu, že práve v tomto konaní sa má rozhodnúť o tom, že komu svedčilo právo užívať poľnohospodársku pôdu. Teda užívacie právo je irelevantné, keďže dotácie nepredstavujú úžitok veci, preto nie je možné priznať žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému.

20. Ak súd prvej inštancie konštatoval záver o obchodno-záväzkovom vzťahu bez akéhokoľvek odôvodnenia, žalovaný poukazujúc na ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka uviedol, že v čase uzavretia nájomnej zmluvy dňa 1.4.2008 nemal žiadne podnikateľské oprávnenie na prenájom nehnuteľností, keďže na prenájom nehnuteľností, s ktorým sa neposkytujú iné než základné služby spojené s prenájmom, nie je podnikaním. Z ust. § 4 ods. 1 zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní vyplýva, že „Prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov je živnosťou, pokiaľ sa popri prenájme poskytujú aj iné než základné služby spojené s prenájmom“, avšak v nájomnej zmluve z 1.4.2008 údajne uzatvorenej medzi stranami sporu nie je vymedzené žiadne iné plnenie, práve naopak, zmluva v čl. IV. bod 1 ustanovuje, že „Obvyklé náklady pri bežnom užívaní prenajatých pozemkov, spojených s ich udržiavaním v stave spôsobilom na dosiahnutie účelu nájmu znáša nájomca.“ Teda uzatvorenie nájomnej zmluvy sa netýkalo podnikateľskej činnosti žalovaného, ale výkonu svojho vlastníckeho práva, v rámci ktorého mal právo prenechať užívacie práva inej osobe, a preto je na

záväzkový vzťah vzniknutý nájomnou zmluvou z 1.4.2008 nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, t.j. 2 ročnú subjektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ by sa teda na záväzkový vzťah aplikovala 2 ročná subjektívna premlčacia lehota, a PPA priznala poskytnutie podpory žalovanému rozhodnutím z 29.11.2014, pričom žalobca podal žalobu až 12.12.2016, je nutné vykonať dôkazy smerujúce k ozrejmieniu premlčania nároku žalobcu.

21. V závere odvolania žalovaný poukázal na súvislosť v ústnych a písomných podaniach žalobcu, keď už žalobou žiadal vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 22.261,10 eur, ktorá sa zhoduje so sumou, ktorá bola žalovanému priznaná titulom tzv. agrodotácie. Teda možno predpokladať, že existuje zdroj informácií, z ktorého žalobca čerpal túto absolútne presnú informáciu, a preto je podľa žalovaného potrebné skúmať, že kedy nadobudol žalobca z tohto zdroja informáciu o poskytnutí podpory žalovanému od PPA.

22. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na všetkých svojich doterajších vyjadreniach a prednesoch, rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a tvrdenia žalovaného v odvolaní považuje za účelové, právne irelevantné a nezakladajúce sa na skutočnosti. Súd prvej inštancie rozhodol v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu. S názorom žalovaného, že došlo k porušeniu zásady res iudicata sa nestotožňuje a považuje ho za arbitrárny. Totiž nikdy v minulosti nebola akýmkoľvek súdom rozhodovaná totožná vec za súčasného splnenia podmienok totožnosti strán sporu, totožnosti nároku, totožnosti predmetu konania.

23. Opätovne zdôraznil, že medzi stranami sporu bola 1.4.2008 uzatvorená nájomná zmluva, ktorou bola žalobcovi prenechaná do užívania poľnohospodárska pôda na účely poľnohospodárskej výroby na dobu určitú - na 12 rokov, t.j. od roku 2008 do roku 2020. Zmluva bola uzavretá v zmysle špeciálneho právneho predpisu, a to zákona NS SR č. 504/2003 Z.z. upravujúceho ako lex specialis nájom poľnohospodárskej pôdy na poľnohospodárske účely. Predmetom nájomnej zmluvy je poľnohospodárska pôda o výmere 109.5943 ha zapísaná na LV č. XXX a LV č. XXX ako trvalé trávne porasty nachádzajúca sa v kat. úz. A.. V súlade s uzatvorenou nájomnou zmluvou nájomca uhradil dohodnuté nájomné, a to priamo členom žalovaného formou poštových poukážok, adresovaných na ich trvalý pobyt. Na základe čl. IV. ods. 2 nájomnej zmluvy nájomca je oprávnený využívať prenajaté pozemky riadnym spôsobom na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní svojej spoločnosti, primerane druhu pozemku a v súlade s osobitnými predpismi. Nájomca je oprávnený brať z prenajatých pozemkov úžitky. Teda nájomný vzťah medzi žalobcom a žalovaným na základe predmetnej zmluvy trvá až doteraz.

24. Teda podstatnou skutočnosťou je, že jediným subjektom, ktorý v rozhodujúcom období na predmetných nehnuteľnostiach o výmere 109.5943 nachádzajúcich sa v kat. úz. A. vykonával poľnohospodársku činnosť na základe platne uzatvorenej hore uvedenej nájomnej zmluvy bol výlučne žalobca s tým, že v roku 2014 na nich zasial a uskutočnil zber poľnohospodárskych plodín, a to kapusta repková na výmere 32,59 ha, pšenica ozimná na výmere 23,00 ha, kukurica na výmere 54,00 ha. Je zrejmé, že len žalobca mal náklady na obhospodarovanie predmetných nehnuteľností. Žalovaný neurobil vôbec nič, len požiadal PPA o dotáciu. Počas celého konania pred prvoinštančným súdom akýmkoľvek spôsobom dôkazne nepoprel žalobcove tvrdenia o tom, že predmetné nehnuteľnosti poľnohospodársky obhospodaroval výlučne žalobca. Teda, ak žalovaný vylákal dotácie - jednotnú platbu na plochu od PPA, dopustil sa trestného činu subvenčného podvodu podľa ust. § 225 TZ. Na základe ustanovenia § 2 zák.č. 504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov, nájomca pozemku prenechaného na poľnohospodárske účely) je oprávnený brať z neho aj úžitky. Argumentum a contrario prenajímateľ pozemku prenechaného do užívania nájomcovi na poľnohospodárske účely nie je oprávnený brať z neho aj úžitky, pretože na branie takýchto úžitkov je oprávnený výlučne nájomca. Nie je teda mysliteľné, že by z prenajatej pôdy za daných okolností bol oprávnený brať úžitky tak nájomca, ako aj prenajímateľ. Pokiaľ teda žalovaný podal na PPA jednotnú žiadosť na rok 2014, ktorou žiadal od PPA dotáciu - jednotnú platbu na plochu o výmere 109,59 ha, ktorú prenechal v zmysle Zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy do nájmu žalobcovi a na základe tejto žiadosti obdržal od PPA za pôdu, ktorá sám neobhospodaruje, jednotnú platbu na plochu za rok 2014 v sume 22,261,10 eur, tak bez akéhokoľvek právne relevantného dôvodu zobral na úkor žalobcu z pozemku, ktorý prenajal žalobcovi neoprávnený úžitok.

25. Citujúc ust. § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 Nariadenia vlády č. 488/2010 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, žalobca opätovne zdôraznil, že žalovaný nehnuteľnosti, ktoré prenajal na poľnohospodárske účely žalobcovi nikdy reálne neobhospodaroval, tieto obhospodaroval v predmetnom období vždy žalobca ako riadny nájomca a akékoľvek opačné tvrdenie sa nezakladá na skutočnosti.

26. Ďalej žalobca s poukazom na ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že účelom právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného. O plnenie bez právneho dôvodu ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval. O takéto bezdôvodné obohatenie pôjde aj v prípade, ak niekto omylom poskytne plnenie inému. Pokiaľ teda žalovaný obdržal od PPA dotáciu - jednotnú platbu v sume 22.261,10 eur na plochu o výmere 109,59 ha, ktorú predtým prenechal v zmysle Zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy do nájmu a užívania žalobcovi, ktorú sám preukázateľne neobhospodaruje, získal tak na úkor žalobcu plnenie bez právneho dôvodu, na základe čoho došlo u žalovaného na úkor a vo vzťahu k žalobcovi k bezdôvodnému obohateniu vo výške poskytnutej dotácie v sume 22.261,10 eur, ktoré je povinný ex lege žalobcovi vydať.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a odvolanie žalovaného zamietol v celom rozsahu.

28. Žalovaný vo vyjadrení poukázal na ust. § 16a zák.č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a má za to, že žalobcov argument, že predtým žiadny súd nerozhodoval o totožnej veci, a preto nie je naplnená prekážka res iudicata, je absurdný. Majetková sféra žalovaného sa obohatila o sumu 22.261,10 eur titulom rozhodnutia PPA z 29.11.2014, ktoré sa stalo právoplatným a vykonateľným 3.12.2014. Rozhodnutie PPA nikdy nestratilo vlastnosti právoplatnosti a vykonateľnosti, a stále je právoplatné a vykonateľné.

29. Ďalej žalovaný zdôraznil, že pokiaľ žalobca poukazuje na Zmluvu o nájme poľnohospodárskeho pozemku uzatvorenú medzi stranami sporu 1.4.2008, Okresný súd Košice - okolie v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/133/2014 v odôvodnení rozsudku Zmluvu o nájme, posúdil ako absolútne neplatnú, a preto možno konštatovať, že žalobca nikdy nedisponoval platným užívacím titulom k predmetným poľnohospodárskym pozemkom. Agrodotácia sa svojou právnou povahou, vznikom a prameňom práva, ktoré ju ustanovuje diametrálne odlišuje od úžitkov, a preto dotácia nie je úžitkom veci. Ak by aj súd napriek argumentom žalovaného posúdil dotáciu ako úžitok veci, je argumentácia žalobcu irelevantná, keďže nedisponoval ani platným užívacím titulom, preto mu úžitok k veci nemôže svedčiť.

30. Podľa žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno k svojmu tvrdeniu o tom, že obhospodaroval predmetné poľnohospodárske pozemky. Totiž nepripojil k svojmu tvrdeniu žiadne dôkazy a dáva na ťarchu žalovanému, že jeho nepreukázané tvrdenie žalovaný nevyvrátil dôkazmi. Tak sa nezákonne a nelegitímne snaží o faktický prenos dôkazného bremena k jeho vlastným tvrdeniam na žalovaného, čo je absurdné a rozporné najmä so zásadou rovnosti strán sporu. Žalovaný kategoricky odmieta ničím nepodložené a lživé obvinenie vznesené voči jeho osobe žalobcom.

31. Ak žalobca má za to, že mu prináleží suma 22.261,10 eur, keďže disponoval platným užívacím titulom - nájmnou zmluvou a obhospodaroval poľnohospodárske pozemky a tým, že príjemcom tzv. agrodotácii sa stal žalovaný, ktorý sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, žalovaný uviedol, že 6.5.2019 bol vyhlásený rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 7C/133/2014 o neplatnosti výpovede z nájomnej zmluvy, v ktorom súd žalobu žalobcu (AGRO Komárovce s.r.o.) zamietol ako nedôvodnú. Navyše žalobca nepredložil ani jeden dôkaz preukazujúci užívanie (obhospodarovanie) predmetnej poľnohospodárskej pôdy jeho osobou, teda neunesol dôkazné bremeno k svojmu tvrdeniu. Snahu žalobcu, aby žalovaný predložil dôkazy na vyvrátenie žalobcových nepreukázaných tvrdení považuje preto žalovaný za nezákonnú, nelegitímnu a absurdnú. Opätovne zdôraznil, že o pridelení tzv. agrodotácie rozhodol príslušný orgán - PPA, v zmysle relevantného právneho predpisu t.j. zákona č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka na základe žiadosti o pridelenie dotácii žalovaného. Keďže žiadosť o poskytnutie podpory k tej istej poľnohospodárskej pôde podali žalobca aj žalovaný, PPA ich vyzvala na preukázanie splnenia podmienok a práva na užívanie k pôde. Následne žalobca (po prevzatí výzvy od PPA) vzal späť svoju žiadosť o poskytnutie podpory. Podľa žalovaného sa žalobca späťvzatím chcel účelovo

vyhnúť kontrolnému mechanizmu, ktorý predpokladá zákon a podaním žaloby, tento zákon zároveň aj nezákonne obchádza a zneužíva.

32. Podpora zo strany PPA bola žalovanému poskytnutá po riadne realizovanom postupe podľa zák.č. 543/2007 Z.z. a na základe rozhodnutia PPA č. 500/1056/7664/2014 z 29.11.2014, a preto ju nie je možné kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie. Preto navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v odvolaní žalovaného.

33. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. - Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vec prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

34. V tomto konaní sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal žalovaný získať tým, že mu PPA vyplatila žalovanú sumu, i keď pôdu neobhospodaroval.

35. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Toto ustanovenie určuje pasívne legitimovaného účastníka (t.j. toho, kto plnenie získal), ale aj aktívne legitimovaného účastníka, ktorým je ten, kto plnil (v danom prípade PPA).

36. Žalobca v danom prípade nie je aktívne legitimovaný na žalované vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože v právnom vzťahu k žalovanému na takéto vydanie je len PPA, na úkor ktorého žalovaný mal získať bezdôvodné obohatenie.

37. Z uvedeného znenia ust. § 451 OZ teda jednoznačne vyplýva, že prípadného vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal získať žalovaný sa môže domáhať iba ten, kto plnil, t.j. PPA a nie žalobca, ktorý tvrdí, že táto platba mala byť poskytnutá jemu a nie žalovanému.

38. Vzhľadom na vyššie uvedenú jednoznačnú zákonnú úpravu ostatné dôvody uvádzané stranami sú právne bezvýznamné.

39. Preto odvolací súd podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

40. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalovanému náhradu trov celého konania.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo

jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).